

Regionaal Centrum Prenatale Screening

Nieuwsbrief 27, december 2017

Wijziging in uitslagbrieven NIPT betreffende “geen aanwijzingen nevenbevindingen” wordt tijdelijk teruggedraaid

Op veler verzoek werd sinds 9 oktober jl. in de niet-afwijkende uitslagen van de NIPT in Peridos ook aangegeven dat er geen aanwijzingen waren voor nevenbevindingen (vanzelfsprekend alleen als de zwangere had aangegeven nevenbevindingen te willen weten). Vanwege een technisch probleem en het feit dat er onderling toch nog meer afstemming nodig is over de precieze formulering van de tekst, is besloten de wijziging tijdelijk terug te draaien. In de uitslag staat niet langer de zin “Er werden geen aanwijzingen gevonden voor [...] nevenbevindingen” net als de situatie vóór 9 oktober. Dat wil zeggen, als er in de uitslagbrief niets staat over nevenbevindingen dan betekent dit dat er geen aanwijzingen voor nevenbevindingen zijn gevonden.

Nevenbevindingen worden alleen in de brief vermeld als er een nevenbevinding is gevonden. Er wordt zo snel mogelijk gezocht naar een oplossing voor het technische probleem en een formulering in de uitslagbrief om aan te kunnen geven dat er geen aanwijzingen voor nevenbevindingen zijn. We vinden het vervelend dat dit zo verloopt en zullen u zo snel mogelijk berichten over de nieuwe oplossing.

NIPT

- Er worden regelmatig (getekende) “Toestemmingsformulieren: Prenatale screening met NIPT” meegestuurd met de bloedbuizen naar het NIPT laboratorium. Het getekende toestemmingsformulier gaat in het dossier van de verloskundig zorgverlener (mag ingescand opgeslagen worden). Een kopie of duplicaat is voor de zwangere zodat ze weet wat zij getekend heeft. Wilt u bij de zwangere benadrukken dat dit formulier niet afgegeven wordt bij de bloedafname. De bloedprikorganisaties zullen hier ook over geïnformeerd worden.
- In een heel enkel geval gebeurt het dat een bloedafnameformulier aan een verkeerde zwangere meegegeven wordt. Wilt u goed controleren dat formulieren met de juiste persoon mee gaan. Peridoscodes worden gekoppeld aan bloedbuizen en om verwisseling te voorkomen is het echt belangrijk dat zwangeren hun eigen aanvraagformulier mee krijgen.
- Bij een uitslag aanwijzing trisomie 21,18 of 13 gaat de uitslag via Peridos rechtstreeks naar de verloskundig zorgverlener. U wordt hiervoor niet gebeld. U informeert in dat geval zelf de zwangere. Bij een uitslag aanwijzing nevenbevinding verschilt het per regio hoe de uitslag gegeven wordt. In heel Nederland, behalve in de regio Nijmegen en Maastricht, ontvangt de zwangere de nevenbevinding via de klinisch geneticus. In de regio Nijmegen en Maastricht belt de klinisch geneticus de aanvrager om de nevenbevinding te bespreken. Vervolgens belt de aanvrager de zwangere. In bijna alle gevallen ziet de klinisch geneticus nadien de zwangere op het spreekuur voor extra uitleg.

Persoonlijk e-mailadres

De huidige, maar ook de nieuwe privacy wetgeving schrijft voor dat in registraties, zoals Peridos,

alleen bepaalde gebruikers toegang krijgen tot bepaalde gegevens. De toegang tot deze gegevens dient door Peridos te worden vastgelegd in logtabellen. Daarom heeft iedere Peridos gebruiker een eigen, en strikt persoonlijke, gebruikersnaam en wachtwoord. Om te voorkomen dat anderen dan uzelf het wachtwoord weten, wordt dit niet langer meer via het Regionaal centrum of uw zorginstellingbeheerder aan u gecommuniceerd, maar ontvangt u dit rechtstreeks uit Peridos. Daarom is het noodzakelijk dat u een eigen, en voor Peridos uniek, e-mail adres heeft waar de inloggegevens naar toegestuurd kunnen worden. Dit e-mail adres zal alleen worden gebruikt voor communicatie rondom Peridos.

Vaardigheidstrainingen counseling

Zoals aangekondigd in nieuwsbrieven en uitgelegd tijdens de regiobijeenkomst op 25 september jl., zijn de kwaliteitseisen voor counselors gewijzigd. Volgens de nieuwe landelijke kwaliteitseisen counselor prenatale screening (versie 7, 23 maart 2017) moet elke counselor met een kwaliteitsovereenkomst één keer per 2 jaar de reguliere bijscholing prenatale screening volgen (in totaal 6 accreditatiepunten per scholing). Het kennisdeel is aangeboden tijdens de NIPT scholingen in maart jl. Het onderdeel vaardigheidstraining wordt door het opleidingsinstituut (Academie Verloskunde) vanaf het najaar 2017 verzorgd; de trainingdagen voor 2017 ontving u al eerder via e-mail en nieuwsbrief. Deze training dient elke counselor vóór eind 2018 gevolgd te hebben.

Onderstaand treft u de eerste twee data aan waarop de vaardigheidstrainingen worden aangeboden in 2018 ; aanmelden kan via onderstaande links. Tevens is het mogelijk de vaardigheidstraining te laten verzorgen op locatie, u kunt hiervoor via de laatste link een offerte aanvragen.

19 januari 2018 in Maastricht

<https://www.av-m.nl/cursussen-en-trainingen/cursusaanbod/1680379-scholing-vaardigheid-counseling-prenatale-screening>

30 januari 2018 in Eindhoven

<https://www.av-m.nl/cursussen-en-trainingen/cursusaanbod/1680473-scholing-vaardigheid-counseling-prenatale-screening>

Link voor offerte aanvraag cursus op locatie:

<http://www.av-m.nl/cursussen-en-trainingen/cursusaanbod/scholing-counseling-prenatale-screening-maatwerk-op-locatie>

Terugkoppeling kwaliteitstoets counseling

Landelijk is er een kwaliteitstoets counseling opgesteld welke eind 2016 is uitgezet en is ingevuld door alle counselingpraktijken. Daar vanaf 2017 nieuwe eisen zijn gesteld aan de counseling zijn een aantal van onderstaande opmerkingen nu niet meer relevant. Toch willen we hierbij de

resultaten voor de regio Zuidoost Nederland beschrijven:

- 18% (15 van de 84 praktijken) heeft de kwaliteitstoets niet ingevuld;
- Niet alle folders zijn up-to-date; na o.a. invoering van de NIPT-Trident 2 in april jl. zullen de praktijken deze in 2017 geactualiseerd hebben;
- Niet alle counselors hadden op het moment van toetsing de meest recente DIN gevolgd; deze is momenteel vervangen door de DIN 2.1 welke door alle counselors reeds gevolgd is;
- Het grootste deel van de praktijken heeft geen problemen met het werken in/met Peridos;
- Twee praktijken zijn ontevreden over de samenwerking met het echocentrum;
- Op één zorgverlener na heeft iedereen een geldige kwaliteitsovereenkomst counseling;
- Vorm en duur van de counselinggesprekken is sinds medio 2017 anders ingericht, waardoor de ingevulde antwoorden niet meer relevant zijn.

Er is inmiddels een landelijk format kwaliteitstoets counseling opgesteld. Iedere 2 jaar worden de counselingpraktijken verzocht een schriftelijke toets maken. U ontvangt binnenkort nadere informatie over de volgende kwaliteitstoets.

Onatal counseling

Verloskundigenpraktijken die Onatal gebruiken en vanuit dit bronsysteem de gegevens counseling uploaden naar Peridos ontvangen van het Regionaal Centrum feedback over foutmeldingen m.b.t. het veld "counseling betreft". Onatal heeft nl.een aantal keuzemogelijkheden toegevoegd die niet in Peridos ingelezen kunnen worden. Wij adviseren u om alleen de keuze SEO en PNSDEP (=Prenatale screening op down-, edwards- en patausyndroom) te gebruiken en tevens contact op te nemen met Onatal om dit probleem op te lossen.

Nieuwe folder "Zwanger"

Sinds kort is er een nieuwe versie van de folder Zwanger beschikbaar. De belangrijkste aanpassingen hierin zijn:

- Het tekstblok over stoppen met roken tijdens de zwangerschap is herschreven.

- Er is informatie aan de folder toegevoegd over de erkenning van het kind voor de geboorte als ouders niet met elkaar getrouwd zijn of geen geregistreerd partnerschap hebben.

- Er is informatie toegevoegd over jodiumtabletten in geval van een eventuele kernramp.

Daar waar nodig is de inhoud van de folder geactualiseerd. Bestel de folder via de [website van het RIVM](#)

Vertalingen van de folders prenatale screening

Uit een inventarisatie onder gebruikers blijkt dat de tien vertalingen van de folders van de screeningen tijdens en na de zwangerschap onvoldoende bekend zijn. Graag willen we u er daarom via deze nieuwsbrief weer op attent maken. U vindt [de vertalingen](#) op de website van het RIVM. Door op een folder te klikken opent de pagina zich waarop behalve de Nederlandstalige folder ook de tien vertalingen staan.

Basiscursus counseling

Op verzoek van Boerhaave Nascholing (Leiden) graag uw aandacht voor het volgende: Boerhaave Nascholing Leiden is benieuwd of de basiscounselingscursus Prenatale Screening in een behoefte voorziet.

De datum die men op het oog heeft is **maandag 19 maart 2018**.

Zou u via onderstaande link bekend willen maken of u belangstelling heeft voor het volgen van deze cursus?

[https://forms.lumc.nl/lumc2/BNS-Counselen Prenatale Screening](https://forms.lumc.nl/lumc2/BNS-Counselen_Prenatale_Screening)

Wat vinden zwangeren? Oproep medewerking vragenlijstonderzoek

In een aantal praktijken verdeeld over Nederland willen de TRIDENT-2 onderzoekers, via de counselors, vragenlijsten uitzetten onder zwangeren. Het vragenlijstonderzoek geeft inzicht in de overwegingen van zwangere vrouwen om al dan niet deel te nemen aan prenatale screening (NIPT of combinatietest). Ook wordt onderzocht hoe zwangeren na de uitslag terugkijken op hun deelname. Met de resultaten worden adviezen opgesteld hoe de informatie en begeleiding zo goed mogelijk aansluit op de behoeften van zwangeren en wordt een rapportage opgesteld voor VWS. We verwachten dat een praktijk binnen 4-5 maanden voldoende (eenmalig) vragenlijsten kan hebben uitgereikt. Voor uw deelname ontvangt u (uw praktijk) een kleine financiële vergoeding in de vorm van een tegoedbon. Het onderzoek wordt mede mogelijk gemaakt door ZonMw.

Meer informatie over de TRIDENT studies vindt u op www.meeroverNIPT.nl.

Als u (of uw praktijk) interesse heeft in deelname, mailt u dan naar trident-studie@vumc.nl (onderwerp: "vragenlijstonderzoek"). De onderzoekers sturen u dan meer informatie. U kunt daarna beslissen of u mee wilt doen. De onderzoekers hopen op een grote respons van counselors.

Bericht van STAR-SHL (screeningslab)

1. Per 1 januari 2018 zal de 2e pagina van het labaanvraagformulier in Peridos niet meer worden geprint. De gegevens van deze pagina zullen alleen nog digitaal naar het laboratorium worden gestuurd. Per 1 januari wordt dus alleen het bloedafnameformulier geprint dat de zwangere mee moet nemen naar degene die de bloedafname verzorgt. Wij willen de echocentra vragen om dit te communiceren met degene met wie hiervoor wordt samengewerkt.
2. Het werkafsprakendocument van Star-SHL inzake de labworkflow wordt vandaag op de Peridoswebsite geplaatst waar tevens het aanvraagformulier voor geen BSN te vinden is en de requestorcodelijst. In dit document staat relevante (inhoudelijke) informatie over de labworkflow. In geval van vragen is het verzoek om eerst dit document te raadplegen omdat de ervaring is dat hiermee een groot deel van vragen beantwoord wordt.
3. Bij de volgende release van Peridos in februari 2018 zal in het resultaten scherm in Peridos de volgorde van de velden waarin de MoM waarden staan van fbHCG en PAPP-A worden

omgedraaid. Hiermee zal de volgorde van deze 2 parameters identiek zijn aan die in Astraia.

4. Procedure bewaren/verzenden serum rondom feestdagen: zie hiervoor ook het werkafsprakendocument - Bij bloedafname op een dag voorafgaand aan een weekend dat is verlengd door een aaneengesloten feestdag (op vrijdag of maandag en/of dinsdag), dient het serum ingevroren* te worden om vervolgens de eerst volgende werkdag te versturen. SVP op het bloedafname formulier noteren dat het serum is ingevroren van tot . - Alternatief is de bloedafname te verplaatsen (afhankelijk van de duur van de zwangerschap) tot de eerst volgende werkdag na feestdag. * Let op: géén afnamebuis invriezen. De afnamebuizen zijn namelijk niet geschikt om in te vriezen. Eerst de buis afdraaien (centrifugeren) en daarna het bovenstaande (=serum) afgieten in een plastic verzendbuis. Deze buis met serum kan worden ingevroren.

5. Star-SHL brengt voor de serumscreening sinds de invoering van de landelijke labworkflow per 1 oktober 2017 € 60,- in rekening. Zoals aangegeven in de werkafspraken met de echocentra wordt dit tarief jaarlijks geïndexeerd op basis van de nieuwe NZa tarieven. Het landelijk vastgestelde max. NZa tarief voor de serumscreening in 2018 is € 67,02*. Dit betekent een indexering van 2,1% t.o.v. het serumtarief in 2017 van € 65,63. Op basis van deze indexering zal Star-SHL per 1 januari 2018 € 61,26 in rekening brengen voor de serumscreening.

*NZa tarief 2018 combinatietest eenling € 170,13 minus NZa tarief combinatietest volgend kind € 103,11.

Afbouw laboratoria combinatietest

Na de invoering van de NIPT als eerste screeningstest per 1 april 2017 is het aantal aanvragen voor de combinatietest (CT) sterk gedaald. Op 14 juni 2017 heeft de Programmacommissie ingestemd met een herinrichting van het proces van de CT. Kort samengevat betekende dit het volgende:

- Afbouwen van het aantal uitvoerende laboratoria van zeven naar één laboratorium voor alle regio's: Star-SHL.
- Het scheiden van de referentiefunctie en de uitvoerende taak. De referentiefunctie wordt door RIVM-GZB uitgevoerd.
- Volledig gebruik van Peridos. Alleen een papieren stroom voor zwangeren zonder BSN.
- Op verzoek van het Platform Regionale Centra blijft het aanbieden van twee wijzen van kansberekening gehandhaafd: zowel centraal via Lifecycle als decentraal via Astraia. In de regio Zuidoost Nederland wordt de kansberekening centraal uitgevoerd door STAR-SHL in Lifecycle.

De transitie van alle regio's naar Star-SHL is conform bovenstaande afspraken uitgevoerd. De overgang is gefaseerd uitgevoerd: tussen 1 oktober en 13 november zijn alle regio's gaan samenwerken met Star-SHL.

Voorstel wijziging kwaliteitseisen NT-echoscopist

De door de Programmacommissie ingestelde projectgroep 'beleid afname NT' heeft een voorstel gemaakt hoe om te gaan met de sterke daling van het aantal combinatietesten en daarmee het aantal NT-metingen dat gedaan wordt door de NT-echoscopist. De werkgroep Kwaliteit en het Platform Regionale Centra hebben beiden ingestemd met het voorstel en de

Programmacommissie heeft op 30 november jl. geadviseerd dit voorstel uit te voeren.

Als eerste zal de norm voor het minimale aantal NT-metingen verlaagd worden naar minimaal 50 per jaar vanaf 1 september 2018. De Regionale Centra zullen vanaf 1 september 2019 op de nieuwe norm aantallen toetsen. Tot 1 september 2018 zal er een gedoogbeleid zijn voor de norm aantallen. Beeldbeoordelingen worden wel uitgevoerd in 2018. Overeenkomsten van NT-echoscopisten die niet doorgaan, worden per 1 september 2018 opgezegd. Een echoscopist kan ook altijd zelf vóór de ingang van de nieuwe eisen de kwaliteitsovereenkomst opzeggen. Er worden in de overgangperiode (van nu tot 1 september 2018) in principe geen nieuwe overeenkomsten gesloten met nieuwe NT-echoscopisten. Beginnende echoscopisten moeten ook 50 NT verrichtingen halen. Na twee jaar wordt iemand een 'ervaren' NT-echoscopist. Bij beginnende echoscopisten kan een Regionaal Centrum besluiten eerder de trend te volgen op beeldbeoordelingen, de NT/CRL curve en de MoM-NT.

Per Regionaal Centrum zal een berekening gedaan worden voor het werkgebied hoeveel NT-echoscopisten een echocentrum mag leveren om te waarborgen dat de norm aantallen gehaald kunnen worden. Bij deze berekening is bereikbaarheid een belangrijk aandachtspunt. Elk Regionaal Centrum zal in het voorjaar van 2018 met een plan komen voor de uitvoering per 1 september 2018. U wordt hierover in een later stadium nader geïnformeerd.

Landelijke werkwijze regionale centra

Het document met de landelijke werkwijze van Regionale Centra prenatale screening is gewijzigd. De nieuwe versie kunt u vinden op de [website van het RIVM](#)

Samenwerkingsovereenkomsten en kwaliteitsovereenkomsten in Peridos

Vanwege de herzieningen in de bestuurlijke structuur van alle Regionale Centra zullen drie centra die nog geen stichting waren een eigen juridische entiteit krijgen per 1 januari 2018. Het Regionaal Centrum Prenatale Screening ZON is één van deze 3 centra en wordt per 1 januari a.s. : Stichting Prenatale Screening Zuidoost Nederland (ZON).

Als gevolg daarvan zullen ook de contracten en overeenkomsten in Peridos gewijzigd moeten worden. De documenten zullen ook inhoudelijk

aangepast worden aan deze tijd, er staan nu verouderde zaken in. Aangezien de documenten voor alle acht Regionale Centra in Peridos staan, zullen alle zorgverleners in Nederland de documenten opnieuw moeten accorderen. Dit wordt gevraagd bij de eerste keer inloggen. In eerste instantie worden de contracten op praktijkniveau gewijzigd. De gewijzigde documenten zullen eind december 2017 beschikbaar zijn. Begin 2018 zullen de kwaliteitsovereenkomsten met de individuele zorgverleners aangepast worden.

Feestdagen

De medewerkers van het Regionaal Centrum Prenatale Screening ZON danken u voor de goede samenwerking in 2017 en wensen u fijne feestdagen toe en een gezond en voorspoedig 2018